

На основу члана 28. и члана 60. Статута Универзитета у Београду – Фармацеутског факултета, Наставно-научно веће Универзитета у Београду – Фармацеутског факултета, на седници одржаној 10.10.2025. године, доноси

П Р А В И Л Н И К

о спровођењу здравствених специјализација и ужих специјализација на
Универзитету у Београду – Фармацеутском факултету

I. Опште одредбе

Члан 1.

Овим Правилником уређује се спровођење студија за стицање стручног назива специјалисте и специјалисте уже специјализације здравствених радника и здравствених сарадника на Универзитету у Београду – Фармацеутском факултету.

Универзитет у Београду – Фармацеутски факултет (у даљем тексту Факултет) организује специјализације и уже специјализације здравствених радника и здравствених сарадника у складу са важећим Правилником о специјализацијама и ужим специјализацијама здравствених радника и здравствених сарадника (у даљем тексту Правилник) објављеним у „Сл. гласнику РС“, бр. 10/2013, 91/2013, 113/2013, 109/2014, 53/2018, 17/2021, 77/2022, 6/2023, 93/2023.

Члан 2.

Врсте и трајање специјализација и ужих специјализација

Магистри фармације и дипломирани фармацеути могу се специјализовати у следећим гранама фармације, односно областима здравствене заштите:

- 1) клиничка фармација;
- 2) медицинска биохемија;
- 3) токсиколошка хемија;
- 4) санитарна хемија;
- 5) испитивање и контрола лекова;
- 6) фармакотерапија;
- 7) фармацеутска технологија;
- 8) контрола и примена лековитих биљака;
- 9) социјална фармација;

Специјализације из става 1. овог члана трају од две до четири године, и то:

- а) специјализације из тач. 7), 8) и 9) - две године;
- б) специјализације из тач. 1), 3), 4), 5) и 6) - три године;
- в) специјализација из тач. 2) - четири године.

Магистри фармације-медицински биохемичари и дипломирани фармацеути-медицински биохемичари могу се специјализовати у следећим гранама фармације, односно областима здравствене заштите:

- 1) фармакотерапија;
- 2) медицинска биохемија;
- 3) санитарна хемија;
- 4) токсиколошка хемија;
- 5) социјална фармација.

Специјализације из става 3. овог члана трају од две до четири године, и то:

- а) специјализација из тач. 5) – две године;
- б) специјализације из тач. 1), 3) и 4) – три године;
- в) специјализација из тач. 2) – четири године.

Лица која обављају одређене послове здравствене заштите у здравственој установи односно приватној пракси, односно лица која чине тим са здравственим радницима у обављању здравствене делатности (здравствени сарадници) могу се, у зависности од завршеног факултета, односно стеченог академског назива, специјализовати у следећим областима здравствене заштите, и то:

- 1) токсиколошка хемија – ако су завршили природно-математички факултет, односно хемијски факултет (дипломирани хемичар), дипл. физико-хемичари, инжењери технологије, инжењери пољопривреде и дипл. биолози;
- 2) санитарна хемија – дипломирани хемичари, дипломирани физико-хемичари, инжењери технологије и инжењери пољопривреде.

Право уписа на специјализацију из Контроле и примене лековитих биљака имају и доктори медицине и доктори денталне медицине са положеним стручним испитом.

Магистри фармације-медицински биохемичари/дипломирани фармацеути-медицински биохемичари специјалисти медицинске биохемије и магистри фармације/дипломирани фармацеути специјалисти медицинске биохемије могу се специјализовати из следећих ужих специјалистичких грана и области здравствене заштите, и то:

- 1) клиничка имунохемија;
- 2) клиничка ензимологија;
- 3) лабораторијска ендокринологија.

Уже специјализације из става 7. овог члана трају 12 месеци.

Члан 3.

Програми теоријске и практичне наставе, као и обављања специјалистичког стажа прописани су Правилником (одељак III (три)).

За организацију и реализацију програма специјализација и ужих специјализација одговоран је руководилац специјализације, кога именује шеф катедре. Руководилац се именује из реда наставника са најмање пет година искуства након стицања назива специјалисте из одговарајуће гране фармације, односно области здравствене заштите.

II. Упис на специјализације и уже специјализације здравствених радника и здравствених сарадника

Члан 4.

Упис кандидата на специјализације и уже специјализације здравствених радника и здравствених сарадника врши се путем јавног конкурса. Сви ближи услови које кандидат треба да испуни ради уписа и потребна документација, прецизирају се Конкурсом који се објављује на веб-сајту Факултета. Кандидати подносе потребну документацију за конкурс у Одсеку за наставу и студентска питања Факултета.

Упис кандидата обавља се два пута годишње, током априла и октобра месеца.

Члан 5.

По завршетку конкурса, Одсек за наставу и студентска питања доставља прикупљену документацију руководиоцима специјализација, који разматрају достављену документацију и предлажу кандидате за упис на специјализације Комисији за специјалистичке и мастер академске студије (у даљем тексту Комисија).

Председник Комисије доставља Одсеку за наставу и студентска питања листу кандидата за коју је дата сагласност за упис. Одсек за наставу и студентска питања објављује коначну листу кандидата након чега се обавља њихов упис.

Упис на специјализације и уже специјализације које се реализују на Факултету за кандидате запослене на Факултету у звању наставник, асистент са докторатом и асистент обавља се на основу образложене иницијативе Катедре на којој је кандидат запослен. Сагласност за упућивање на специјализацију даје Комисија, а одлуку о упућивању запосленог на специјализацију доноси Наставно-научно веће Факултета.

Трошкови усавршавања на здравственој специјализацији за кандидата из става 3 овог члана регулишу се Правилником о стицању и расподели сопствених прихода Факултета, уз сагласност руководиоца специјализације на коју се кандидат упућује.

III. Начин обављања специјалистичког стажа

Члан 6.

Обављање специјалистичког стажа започиње даном уписа на Факултет.

Теоријска и практична настава на специјализацијама у трајању од 9 (девет) месеци и теоријска настава на ужим специјализацијама у трајању од 3 (три) месеца одржава се на Факултету, према важећем плану и програму, у складу са Правилником.

За мањи број уписаних специјализаната настава из става 2 може се организовати у виду консултација и семинара.

Наставу изводе наставници и сарадници Факултета.

У реализацији наставе могу бити ангажовани и стручњаци за поједине области који нису запослени на Факултету. Ангажовање стручњака ван Факултета може бити највише 5% од укупног фонда часова. Њихово ангажовање одобрава продекан за последипломску наставу и континуирану едукацију (у даљем тексту продекан) на предлог руководиоца специјализације. Одговарајући захтев за ангажовање се подноси благовремено пре одржавања наставе, а најкасније 15 дана пре термина наставе.

За спровођење наставе на Факултету одговоран је руководиоца специјализације.

Кандидат уписан на специјализацију дужан је да испуни све обавезе према плану и програму теоријске и практичне наставе на Факултету, што предметни наставници потврђују потписом у индексу, а оверава Одсек за наставу и студентска питања.

Члан 7.

Спровођење програма специјализације се обавља под надзором ментора кога специјализанту одређује Факултет на предлог руководиоца специјализације.

Ментор је наставник у радном односу на Факултету и специјалиста исте специјалистичке гране за коју се специјализант усавршава са најмање пет година искуства након стицања назива специјалисте.

Ментор израђује распоред усавршавања специјализанта у договору са руководиоцем специјализације, прати и оцењује напредак специјализанта, учествује у провери знања специјализанта и процењује успешност обављеног усавршавања.

Ментор може истовремено водити највише пет специјализаната који обављају специјалистички стаж, не рачунајући специјализанте у статусу мировања.

Члан 8.

Полагање испита у оквиру теоријског дела специјалистичког стажа спроводи се на одговарајућој катедри на Факултету, уз претходно потврђивање код предметног наставника. Колоквијуми и испити се полажу усмено или писмено, истовремено за све пријављене специјализанте.

По полагању испита, предметни наставник уписује оцену у специјалистички индекс и у записник о полагању испита који доставља Одсеку за наставу и студентска питања.

Катедре су обавезне да воде евиденцију одржаних колоквијума и положених испита и да на захтев достављају извештај продекану.

IV. Начин обављања специјалистичког стажа ван факултета

Члан 9.

Начин обављања специјалистичког стажа утврђен је Правилником.

Специјалистички стаж се обавља у установама унутар здравственог система, Агенцији за лекове и медицинска средства Србије, као и другим референтним установама, под надзором ментора специјалистичког стажа који је у сталном радном односу у датој установи.

Здравствене установе у којима се обавља специјалистички стаж су: 1) дом здравља; 2) здравствена установа поликлиника; 3) апотекарска установа; 4) болница (општа и специјална); 5) здравствени центар; 6) завод; 7) завод за јавно здравље; 8) клиника; 9) институт; 10) клиничко-болнички центар; 11) универзитетски клинички центар; 12) војна здравствена установа или санитетска јединица и установа у Војсци Србије.

Установа у којој се обавља специјалистички стаж мора да испуњава услове који су прописани Правилником.

Предлог да установа из става 2 буде референтна за обављање дела специјалистичког стажа утврђује одговарајућа катедра, уз сагласност продекана.

На иницијативу руководиоца специјализације, Факултет склапа уговор са установом у којој се обавља део специјалистичког стажа.

Критеријум за именовање ментора у установама у којима се обавља део специјалистичког стажа (ментора специјалистичког стажа) је најмање пет година искуства након стицања назива специјалисте. Руководилац специјализације доставља Комисији предлог за именовање ментора специјалистичког стажа. Одлуку о именовању ментора специјалистичког стажа доноси Наставно-научно веће Факултета.

Ментор специјалистичког стажа обезбеђује специјализанту да практично обавља активности неопходне за стицање одговарајућих вештина предвиђених програмом специјалистичког стажа, пружа стручну помоћ, прати и надзире специјализанта у циљу оспособљавања за самосталан рад.

Ментор специјалистичког стажа по завршетку стажа попуњава специјалистички индекс и гарантује својим потписом и печатом установе да је стаж обављен.

Члан 10.

Специјалистички стаж ван Факултета обавља се у континуитету у укупном прописаном трајању.

Приликом упућивања на део стажа ван Факултета, руководиоца специјализације издаје специјализанту упут за установу у којој се обавља део специјалистичког стажа. Упут потписује и руководиоца Одсека за наставу и студентска питања.

Специјализанту коме је током специјалистичког стажа, у складу са прописом којим се уређује област рада, утврђено мировање радног односа, истовремено мирује и специјализација и у рок за стицање услова за приступање полагању испита не рачуна се период мировања радног односа односно специјализације.

У случају одсуствовања са рада из оправданих разлога утврђених законом (услед боловања дужег од 6 месеци, трудноће, компликација у вези с одржавањем трудноће, породилског одсуства и одсуства ради неге детета), рок за стицање услова за приступању полагању специјалистичког испита, рачуна се од истека периода за који су трајали наведени разлози. Мировање, односно прекид специјализације и с тим у вези продужење рока за стицање услова за приступање полагању испита одобрава продекан решењем, а на основу захтева специјализанта уз који прилаже одговарајуће доказе.

Рок за достављање доказа о прекиду обављања специјалистичког стажа и подношење молбе за продужење рока за стицање услова за приступање полагању специјалистичког испита је 90 дана од дана наступања разлога за прекид обављања специјалистичког стажа.

Специјализанту се може, на лични захтев одобрити одсуство са обављања специјалистичког стажа тј. мировање, односно прекид специјализације, а на основу захтева уз који се прилажу докази. Рок за достављање захтева је у истом трајању као у случајевима из става 5. овог члана.

V. Израда специјалистичког рада и полагање специјалистичког испита

Члан 11.

Специјализација се завршава полагањем специјалистичког испита. Садржај специјалистичког испита утврђен је Правилником.

Специјализант стиче право да полаже специјалистички испит након завршеног специјалистичког стажа, положених испита и урађеног специјалистичког рада.

Пре полагања специјалистичког испита специјализант је дужан да поднесе Одсеку за наставу и студентска питања специјалистички индекс у коме су евидентиране све завршене обавезе прописане планом и програмом специјализације, да достави потврду о измиреним финансијским обавезама према Факултету и измиреним обавезама према библиотеци Факултета.

Након стицања услова предвиђених ставом 2 овог члана специјализант приступа полагању специјалистичког испита у року од највише шест месеци. Специјализанту који је током специјалистичког стажа имао прекид због одобреног мировања, рок за стицање услова за приступање полагању испита рачуна се од истека периода мировања.

У случају да специјализант не приступи полагању испита у законском року, дужан је да, уз претходну сагласност ментора и руководиоца специјализације, поднесе молбу продекану да му се одобри продужетак рока за завршетак специјализације. Одобрење за продужетак рока за завршетак специјализације може да се изда на период не дужи од годину дана.

Укупно време продужетка рока за завршетак специјализације, односно полагање специјалистичког испита након стицања услова предвиђених ставом 2 овог члана не може бити дуже од времена трајања програма специјализације.

Члан 12.

Одбрана специјалистичког рада представља део специјалистичког испита. Специјалистички рад може бити библиографски или експериментални / истраживачки.

Тему, односно назив специјалистичког рада и састав комисије за одбрану специјалистичког рада и полагање специјалистичког испита (у даљем тексту специјалистичка испитна комисија) разматра и усваја Комисија на основу предлога који доставља руководиоца специјализације. Комисија извештава чланове Наставно-научног већа о прихваћеном називу рада и саставу специјалистичке испитне комисије након чега се заказује термин испита.

Специјализант доставља Одсеку за наставу и студентска питања један примерак специјалистичког рада са верзијом на CD у, који се прослеђује Централној библиотеци Факултета.

Члан 13.

Специјалистички испит се полаже пред специјалистичком испитном комисијом, која се образује на Факултету.

Специјалистичка испитна комисија се састоји од председника и најмање још два члана комисије и два заменика чланова комисије. Председник, чланови и заменици чланова специјалистичке испитне комисије морају бити наставници Факултета са одговарајућом здравственом специјализацијом.

Изузетно, за специјализације за које нема довољно наставника са одговарајућом

специјализацијом, у специјалистичку испитну комисију могу да буду укључени наставници са сродном специјализацијом здравствених радника.

Испит се може одржати само пред специјалистичком испитном комисијом у пуном саставу. У случају спречености члана комисије, именовани заменик га мења о чему руководиоца специјализације писаним путем обавештава продекана пре специјалистичког испита.

Пензионисани наставник не може бити члан специјалистичке испитне комисије.

Ментор не може бити председник, односно члан специјалистичке испитне комисије специјализанту коме је ментор.

По завршеном специјалистичком испиту, специјалистичка испитна комисија оцењује постигнути успех здравственог радника, односно, здравственог сарадника оценом: одличан, врло добар, добар или није положио.

О току и оцени специјалистичког испита води се Записник (у Прилогу) који потписују сви чланови специјалистичке испитне комисије. Записник се доставља Одсеку за наставу и студентска питања.

Председник специјалистичке испитне комисије је одговоран да обезбеди вођење Записника на испиту и регуларност рада испитне комисије.

Члан 14.

Чланови 4-10 овог Правилника сходно се примењују на ужу специјализацију. Ужа специјализација се завршава одбраном рада уже специјализације након обављеног целокупног програма уже специјализације и положених испита.

Руководилац специјализације доставља Комисији податке о кандидату и ментору, предлог назива рада и састава комисије за одбрану рада уже специјализације (супспецијалистичка комисија). Комисија извештава чланове Наставно-научног већа о прихваћеном називу рада и саставу супспецијалистичке комисије за одбрану рада, чиме кандидат стиче право на одбрану рада.

Супспецијалистичку комисију чине председник, два члана и два заменика чланова комисије. Председник, чланови и заменици чланова комисије су наставници који су запослени на Факултету и који имају одговарајућу ужу специјализацију.

Изузетно, за уже специјализације за које нема довољно наставника Факултета, у комисију за одбрану рада уже специјализације могу да буду укључени наставници са сродном ужом специјализацијом, као чланови комисије или заменици чланова.

Одбрана рада може се одржати само пред супспецијалистичком комисијом у пуном саставу. У случају спречености члана супспецијалистичке комисије, именовани заменик га мења о чему руководиоца специјализације писаним путем обавештава продекана пре одбране рада уже специјализације.

Пензионисани наставник не може бити члан супспецијалистичке комисије.

Ментор не може бити председник, односно члан супспецијалистичке комисије кандидату коме је ментор.

После завршене одбране рада уже специјализације, супспецијалистичка комисија утврђује оцену о одбрани рада: одличан, врло добар, добар или није одбранио. О току и оцени одбране рада уже специјализације води се Записник (у прилогу) који потписују сви чланови супспецијалистичке комисије.

Председник супспецијалистичке комисије је одговоран да обезбеди вођење Записника и регуларност рада супспецијалистичке комисије. Записник се доставља Одсеку за наставу и студентска питања.

VI. Стручни назив

Члан 15.

Након положеног специјалистичког испита/одбрањеног рада уже специјализације, кандидат стиче стручни назив специјалисте одговарајуће гране фармације, односно специјалисте за одговарајућу ужу специјализацију.

Факултет издаје Диплому о стеченом стручном називу на Законом прописаном обрасцу, који потписују Декан Факултета и председник специјалистичке испитне комисије, односно супспецијалистичке комисије.

VII. Прелазне и завршне одредбе

Члан 16.

Овај Правилник ступа на снагу даном доношења, и објављивања на интернет страници Факултета.

Ступањем на снагу овај правилник ће се примењивати за све специјализанте који су уписани од октобра 2025. године.

Специјализанти који су уписани до дана ступања на снагу овог правилника имају право да заврше започете специјализације и уже специјализације по плану и програму, условима и правилима обављања специјализација, односно ужих специјализација који су важили у тренутку уписа специјализације, односно ужих специјализација, а најкасније до 31. децембра 2030. године, односно за специјализанте уписане на специјализацију из медицинске биохемије до 31. децембра 2031. године.

Специјализанти из става 3. овог члана имају право да наставе започете специјализације и уже специјализације у складу са одредбама овог Правилника. Специјализант се може поново уписати на специјализацију, пријавом на конкурс и уз евентуално признавање претходно положених испита, на основу сагласности руководиоца специјализације.

Члан 17.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о специјализацијама и ужим специјализацијама здравствених радника и здравствених сарадника Фармацеутског факултета Универзитета у Београду, донет 15. маја 2014 године.

ПРЕДСЕДНИК

**НАСТАВНО-НАУЧНОГ ВЕЋА
ФАРМАЦЕУТСКОГ ФАКУЛТЕТА**

ЗАПИСНИК

са полагања специјалистичког испита из

Име, име једног родитеља и презиме кандидата: _____

Датум и место рођења: _____

Организација/Установа у којој је запослен-а: _____

Број решења Министарства здравља Р.Србије: _____

Година издавања решења/одлуке: _____

Састав Комисије за полагање специјалистичког испита:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

Записничар Комисије: _____

Назив специјалистичког рада: _____

Ментор: _____

Оцена специјалистичког рада: _____

Испитна питања:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

На основу показаног успеха кандидата, Комисија је донела следећи закључак:

Кандидат је положио специјалистички испит са оценом:

- одличан
- врло добар
- добар
- није положио.

Записничар

**Чланови
Комисије**

**Председник
Комисије**

У Београду, _____

ПРИЛОГ бр. 2

ЗАПИСНИК

са одбране рада уже специјализације из

Име, име једног родитеља и презиме кандидата: _____

Датум и место рођења: _____

Организација/Установа у којој је запослен-а: _____

Број решења Министарства здравља Р.Србије: _____

Година издавања решења/одлуке: _____

Састав Комисије за одбрану рада уже специјализације:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Записничар Комисије: _____

Назив специјалистичког рада уже специјализације: _____

Ментор: _____

Оцена специјалистичког рада уже специјализације: _____

Испитна питања:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

На основу показаног успеха кандидата, Комисија је донела следећи закључак:

Кандидат је одбранио рад уже специјализације са оценом:

- одличан
- врло добар
- добар
- није одбранио.

Записничар

**Чланови
Комисије**

**Председник
Комисије**

У Београду, _____